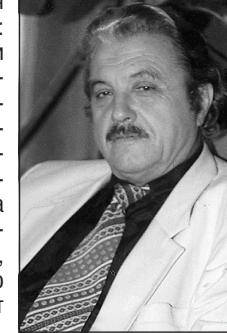

Tя бе отправена от г-н ЙОРДАН ГЕНЧЕВ, председател на УС на ЗД „Витоша“ АД, към колегите му чрез в. „Застраховател прес“ в бр. 8 от 26 април - 10 май 2006 година. Някои представители на застрахователни дружества се обадиха в редакцията и изразиха готовност да вземат отношение към подигнатия от г-н Генчев въпрос за начина на определяне вносите в Гаранционен фонд, но така и не го сториха. Други пък споделиха, че в момента пред застрахователите има по-спешни и сложни проблеми, за да се занимават с въпроса за вносите във фонда, който също заслужавал внимание. Трети мълчат по свои съображения, а ето кои до този момент отправиха писмените си мнения и становища до редакцията ни и всъщност откликнаха на поканата на Йордан Генчев за дискусия:

Проф. д-р. ик.н. Христо Драганов

А ЗАЩО НЕ В ПРОЦЕНТ ОТ СЪБРАНИТЕ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ПРЕМИИ?

Преди да изразя своето мнение по поставения проблем, необходимо е да се отговори на въпроса: Какво е предназначението на Гаранционния фонд и с коя застраховка е свързан? В Кодекса за застраховането е обявено, че „всички застрахователи, предлагати задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилите и/или задължителна застраховка „Золополука“ на пътниците в Република България (не е ли това също застраховка „Гражданска отговорност“? - б.а.), правят вноски във фонда (става въпрос за Гаранционния фонд - б.а) в размер, определен съгласно този кодекс“. Вносата, която правят застрахователите във фонда, се определя от Комисията за финансов надзор.

И така, Гаранционният фонд е пряко свързан със застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилите. Чрез него, а това е и при застраховката, се покриват имуществени и неимуществени вреди. Обхватът на плащането е конкретизиран в чл. 288 от КЗ. Следователно предназначението на ГФ е да покрива всички претенции, които не са в отговорност на застрахователя, или плащания, направени от застрахователя, но задължително се възстановяват от ГФ (чл. 273, ал. 4).

От направените, макар и накратко, разсъждения се вижда, че ГФ е пряко свързан със застраховката „Гражданска отговорност“. А чрез застраховка „Гражданска отговорност“ се обхващат всички непозволени увреждания и последиците, настъпили от тях. Отговорността за плащане на вреди се поражда, ако са налице три условия: вина, вреда и причиняващата вреда. Ако липсва макар и само един от тези моменти, застрахователят се освобождава от плащане, а от плащане се освобождава и ГФ. Разликата обаче е, че ГФ изплаща само когато са налице изброените в чл. 288 от КЗ случаи.

Застраховката „Гражданска отговорност“ е една социална застраховка. Тя изпълнява ролята на „гръмоотвод“ за отговорността на застрахования поради непозволени действия. Чрез застраховката се защитават имуществените интереси на трети лица. Това налага отговори и на въпроса в какъв размер трябва да бъде обезщетението за причинени имуществени и неимуществени вреди.

В повечето случаи застрахователите изплащат застрахователното обезщетение, като правят намаление за овехтиране. Това според мен е неправилно. Застраховател следва да изплати размера на платеното от притежателя на МПС за възстановяване на превозното средство във вид годен за ползване. Но това трябва да стане при положение, че ремонтът е извършен в сервиз, посочен от застрахователя. Само един пример. Ударена е лека кола „Трабант“ от неидентифицирано МПС. Ремонтьт възлиза на 1000 лв. Пазарната стойност на „Трабанта“ е 800 лв. Нормално и напълно основателно е да се плати 1000 лв. обезщетение. Зашо? Затова, защото собственикът на леката кола няма вина за причинените вреди, но желае отново да си я ползва, така както е правил това преди ПТП.

Неимуществените вреди се изплащат по начин, предвиден в Кодекса за застраховане.

Безспорно има и други въпроси, но ще спра до тук, за да отговоря на този, който е предмет на обсъждане. За да се даде правилен отговор, е необходимо да се знае, че всичко е пряко свързано със застрахователно-техническите основи, на базата на които е изградена застраховката. Не е достатъчно само да се определи премия (независимо как е станало това) или максималният размер на застрахователната сума и пр. Необходимо е да се изясни акционерската база, на която са станали тези изчисления.

За всяка застраховка се съставя застрахователно-технически план. Това е един перспективен план. В него застрахователната премия се декомпозира по съответните направления, за които ще се използва. Това важи и за застраховката „Гражданска отговорност“. За мен сегашният начин за определяне на премията е неправилен, а да не кажа, че той е направо „порочен“. С най-голяма сила това важи за определяне на премията за 2006 година. За тази година някои застрахователни дружества стигнаха до размери „под критичния минимум“.

Щом като по застраховка „Гражданска отговорност“ трябва да се съставя застрахователно-технически план, защо в него да не се предвижда и една добавка „Отчисление за Гаранционен фонд“. Тази добавка следва да бъде в пряка зависимост от плащанията, които е направил фондът за 2-3 последователни години. Но достатъчна е и една година, тъй като развитието на риска при застраховка „Гражданска отговорност“ е динамичен и е по посока на влошаване. Тъй като тарифната ставка се дава в процент или в промил, следователно и тази добавка също следва да бъде в процент или в промил. Считам, че не трябва да се „върви по утъкан път“, а да се търси най-добрият начин, чрез който да се възмездяват виновно причинените вреди на притежателите на МПС, които по една или друга причина, независимо че имат застраховка, не могат да получат плащане от застрахователя.

При възприемане на предложенията от мен начин застрахованите ще бъдат третирани равнопоставено в зависимост от вида на превозното средство. Освен това ще се стъпи на едно научно обосновано калкулиране на добавката. Гаранционният фонд ще знае точно размера, който трябва да се преведе по неговата сметка от даден застраховател. Не по-малко важно е и реализиране на принципа на „взаимопомощ“, който е особено подчертан при задължителните застраховки.

Румен Янчев, председател на УС и изпълнителен директор на ЗПАД „Булстраг“

ОГРОМНО БЕЗУМИЕ Е ДОБРОСЪВЕСТНИТЕ ВОДАЧИ НА МПС ДА ПЛАЩАТ ЗА НЕДОБРОСЪВЕСТНИТЕ, НО ЗАСЕГА Е ЕДИНСТВЕНО ВЪЗМОЖНОТО

Аз бих предпочел изобщо да няма вноски в Гаранционния фонд, което значи всички да имат застраховки и да няма нужда от каквито и да е вноски. Това е най-справедливото решение. Винаги съм твърдял, че да бъдат заставяни добросъвестните водачи на МПС да плащат и за недобросъвестните, без това да поражда никаква обществена реакция, е огромно безумие. Тези си думи аз повтарям в продължение на близо пет години. Това е моята позиция, откакто го има Гаранционният фонд и откакто застрахователите са задължени да правят такива вноски.

Тази лансирана идея вероятно е продуктувана от едно обстоятелство, което ни поставя малко назад и с твърдението си, че вноските за Гаранционния фонд не са достатъчни и че това е някаква причина някой да не ни приеме някъде. А аз смятам, че трябва и при нас да е като при клубовете - плащаши си и влизаш вътре. Друго тълкуване този въпрос не трябва да има. В крайна сметка при допускане на либерален режим и определяне на премиите от всяко застрахователно дружество очевидно може да се стигне до обстоятелството - компаниите, които правят най-много застраховки на най-ниска цена, да имат най-ниска вноска. А възможно време

това да не кореспондира с наличието на Гаранционен фонд изобщо.

Аз бих подкрепил по-конкретна идея - сума или каквато и да е друго да бъде изнесено на отделен ред, а не да е част от премиите, където много точно и ясно да е казано, че това е сумата, която държавата събира и е с предназначение да покрива поведението на недобросъвестните водачи на МС. Това няма нищо общо с дейността нито на застрахователите, нито с добросъвестните застрахователи се. Пределно ясно трябва да е, че този проблем е проблем на държавата и щом е

неин и тя е решила да събира пари, трябва да го прави по съответен начин - както събира ДДС, акцизи и други. Когато хората си закупуват застраховка, трябва да знаят, че застрахователят им взима 60 лева и те са застраховани. И по 5 лева им събира държавата за сметка на недобросъвестни граждани.

Така че аз не само подкрепям позицията на г-н Йордан Генчев, а и я допълвам. Но на този етап при такава огромна разлика на премиите, при положение че се запази сегашният режим, не се съмнявам, че процентът за вноски ще остане. Има толкова много привърженици и мраклии за събиране на безсмислени пари!

ДА ОСТАНЕ ДОСЕГАШНАТА СИСТЕМА

Запознах се с писмото на г-н Йордан Генчев относно определяне вноските от Гаранционния фонд до в. „Застраховател прес“.

По мое мнение досегашната практика на събиране вноските за фонда е по-добра и със значителни предимства спрямо предложението тези вноски да се събират на база премийния приход.

Отчисленията от брутно премийния приход за фонда са за сметка на застрахования и може да открихне вратата за конкуренция между застрахователите, така че моето предложение е досегашната система да остане.

С уважение,
ЛУКА ДОКОВ

БРУТНАТА ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ПРЕМИЯ ДА СЕ ОБЛАГА С ОПРЕДЕЛЕН ПРОЦЕНТ

Искам да изразя своето задоволство за това, че един тъкъв въпрос като начин за определяне на вноските в Гаранционен фонд се поставя за дискусия от Йордан Генчев в нашия специализиран вестник „Застраховател прес“.

От практиката се знае, че досега са известни два начина за отчисленията (застрахователните вноски) в съответен фонд. Според мен, имайки предвид пак практиката, би следва-

ло да се правят начисления на база на статистическите данни по този вид застраховка към брутния премиен приход на застрахователните компании, практикуващи задължителната застраховка „Гражданска отговорност“. Мисля, че е по-лесно и достъпно начисленията да се правят въз

основа на средни статистически наблюдения поне за няколко години.

Моето мнение е брутната застрахователна премия на застрахователните компании да се облага с определен процент за покриването на щети от фонда.

ДИМИТЪР ПОПОВ

Юлиан Софрониев, директор „Автомобилно застраховане“ в ЗПАД „Армеец“

СМЯТАМ, ЧЕ
ПРЕДЛОЖЕНИЕТО
НА УС НА ГАРАН-
ЦИОННИЯ ФОНД Е
УМЕСТНО И
ПРАВИЛНО. С
увеличаване на
цената на застра-
ховката „Гражданска
отговорност“ ще
се увеличат и
вноските към

Гаранционния фонд. А според Европейския съюз парите, които към настоящия момент са събрани в Гаранционния фонд, не са достатъчни за изплащане на бъдещи обезщетения.

Евгени Игнатов, директор „Автомобилно застраховане“ в ЗПАД „ДЗИ - Общо застраховане“

ПО ПОВОД ИЗРАЗЕНОТО
МНЕНИЕ ОТ Г-Н ЙОРДАН ГЕНЧЕВ СТИМАМ, ЧЕ С ДОВОДИ МОГАТ ДА БЪДАТ ПОДКРЕПЕНИ И ЕДИНЯТ МЕТОД. Безспорен е сам факт, че който и да е от двата метода трябва да гарантира необходимите средства за нормалното функциониране на дейността на Гаранционния фонд.

Ще си позволя да изразя мнение, че не бива вниманието да бъде фокусирано в момента към метода, определящ размера на вноските на застрахователните компании към фонда. Има далеч по-наболели въпроси, които до настоящия момент не намират своето решение.

